

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет перекладознавства

Кафедра психології, педагогіки і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-виховної роботи
М.І. Соловей
«23» грудня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і практика краєзнавчо-туристичної роботи

галузь знань	24 Сфера обслуговування
спеціальність	242 Туризм
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	вибіркова

Форма здобуття освіти	денна
Навчальний рік	2021 – 2022
Семестр	V
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

КИЇВ – 2021

Розробник:

Гедін М. С., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри психології, педагогіки і туризму

Схвалено на засіданні кафедри психології, педагогіки і туризму,
протокол № 15 від 22 червня 2021 року

Завідувач кафедри О. В. Матвієнко

Схвалено на засіданні вченої ради факультету перекладознавства,
протокол № 12 від 23 червня 2021 року

Голова вченої ради факультету Л. Я. Зсня

1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни є вивчення здобувачами вищої освіти теорії та практики краєзнавчо-туристичної роботи, що включає ознайомлення із особливостями проведення тематичних краєзнавчих досліджень, а також з основами підготовки та проведення краєзнавчих експедицій.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) - 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

зокрема:

лекції – 14 год.

семінарські заняття – 16 год.

самостійна робота – 60 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Передумовою до вивчення дисципліни „Теорія і практика краєзнавчо-туристичної роботи” є вивчення дисципліни „Туристичне краєзнавство”, „Туристично-краєзнавчий практикум”.

Здобувачі вищої освіти повинні:

3.1. Знати основні принципи туристичного районування території, класифікацію та види туристсько-рекреаційних ресурсів, зміст організаційних форм і основних напрямів краєзнавства.

3.2. Вміти упорядкувати і використовувати краєзнавчі матеріали, визначати туристичні ресурси та пріоритетні види туризму в регіоні.

3.3. Володіти елементарними навичками роботи з літературними джерелами, пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення інформації.

4. Анотація навчальної дисципліни

«Теорія і практика краєзнавчо-туристичної роботи»:

Метою дисципліни «Теорія і практика краєзнавчо-туристичної роботи» є вивчення здобувачами вищої освіти теорії та практики краєзнавчо-туристичної роботи, що включає ознайомлення із особливостями проведення і методами тематичних краєзнавчих досліджень, а також з основами підготовки та проведення краєзнавчих експедицій.

Предметом вивчення курсу «Теорія і практика краєзнавчо-туристичної роботи» є особливості організації туристично-краєзнавчої діяльності в Україні.

Завданням дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти розуміння краєзнавчої сутності туризму і ознайомлення з методикою організації туристично-краєзнавчої діяльності в Україні.

Курс «Теорія і практика краєзнавчо-туристичної роботи» для здобувачів вищої освіти спеціальності 242 Туризм складається з одного змістового модуля:

Туристично-краєзнавча діяльність майбутнього фахівця з туристичного обслуговування. Практичний аспект. У ньому висвітлюються особливості проведення тематичних краєзнавчих досліджень.

- 5. Завданням** вивчення дисципліни «**Теорія і практика краєзнавчо-туристичної роботи**» є формування у здобувачів вищої освіти розуміння краєзнавчої сутності туризму і ознайомлення з методикою організації туристично-краєзнавчої діяльності в Україні, а також формування таких загальних та фахових компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК16. Здатність використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та виражати власну думку в усній та письмовій формах.

Фахові компетентності:

ФК17. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК18. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК19. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ФК21. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

ФК22. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).

ФК23. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.

ФК26. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК33. Здатність аналізувати місце України у загальноєвропейському та світовому цивілізаційному процесі та туристичному просторі.

ФК35. Здатність організовувати туристично-краєзнавчу діяльність з урахуванням історико-географічних особливостей туристичних дестинацій.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.	Знати		
1.1	Знати наукові засади і форми сучасного краєзнавства	Лекція Методи: проблемний, Груповий, проектний інтерактивний	Усна співбесіда Усне опитування Тестування комп'ютерне
1.2	Знати історію розвитку краєзнавчого руху в Україні	Лекції Методи: проблемний, груповий, проектний інтерактивний	Усна співбесіда Усне опитування Тестування комп'ютерне
1.3.	Знати напрями використання місцевих природних та історико-культурних ресурсів у туристичному бізнесі	Лекції Методи: проблемний, груповий, проектний інтерактивний	Усна співбесіда Усне опитування Тестування комп'ютерне
2.	Уміти		
2.1.	Уміти виявляти та оцінювати місцевий туристичний потенціал	Семінарські заняття Методи: проблемний, груповий, проектний інтерактивний, ігровий, комп'ютерний	Усне опитування Тестування комп'ютерне Демонстрація мультимедійних презентацій
2.2.	Уміти оперувати туристично-краєзнавчою інформацією для формування програм обслуговування туристів і створення конкурентно-спроможного турпродукту.	Семінарські заняття Методи: проблемний, груповий, проектний інтерактивний, ігровий, комп'ютерний	Усне опитування Тестування комп'ютерне Демонстрація мультимедійних презентацій
2.3.	Уміти розрізняти типи туристичних ресурсів	Семінарські заняття Методи: проблемний,	Усне опитування Тестування

		груповий, проектний інтерактивний, ігровий, комп'ютерний	комп'ютерне Демонстрація мультимедійних презентацій
3.	Комунікація		
3.1.	Уміти просувати на ринок місцевий туристичний продукт	Лекції Семінарські заняття Самостійна робота Методи: проблемний, груповий, інтерактивний, ігровий, комп'ютерний	Усне опитування, залік
4.	Автономність і відповідальність		
4.1.	Уміти планувати свою професійну діяльність, самовдосконалення й саморозвиток, нести персональну відповідальність.	Самостійна робота	Презентації, усне опитування, залік

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з Дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1
Програмні результати навчання (назва)								
ПРН02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	+	+	+	+	+	+		+
ПРН08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.		+	+	+	+		+	+
ПРН13. Встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей.	+	+	+		+	+		+

ПРН15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.				+	+	+	+	
ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.					+	+		
ПРН18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.					+	+		
ПРН19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.		+			+		+	+
ПРН20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.			+	+			+	+
ПРН22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.				+	+	+	+	+
ПРН24. Використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та виражати власну думку в усній та письмовій формах.						+	+	+
ПРН27. Аналізувати особливості туристичних дестинацій та організовувати туристично-краєзнавчу діяльність.		+	+				+	+

8. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувача вищої освіти	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота здобувача вищої освіти	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного здобувача вищої освіти (аудиторна, обов'язкова позааудиторна самостійна робота (*створення навчального кейсу, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*)), здійснюється за десятибальною шкалою (від 0 до 10 балів). У кінці вивчення навчального матеріалу кожного організаційного модуля викладач виставляє **окремо** бали за: 1) аудиторну роботу, 2) виконання однієї обов'язкової позааудиторної самостійної роботи з обраної здобувачем теми – як середнє значення усіх поточних оцінок з кожного виду роботи здобувача вищої

освіти з округленням до цілого числа. Ці оцінки помножуються на 2 ($10 \times 2 = 20$). Таким чином, сума балів (**максимум $20+20=40$**) за зазначені види роботи накопичується в рейтинговому “кошику” здобувача вищої освіти. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виводить також середнє значення всіх поточних оцінок за виконання студентом додаткових завдань (*дповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*) (**максимум 10 балів**). Визначений середній бал за виконання додаткових завдань додається до попередньо зароблених балів. Сума балів за названі види роботи (**максимум $20+20+10=50$**) є рейтинговим балом здобувача вищої освіти за роботу протягом семестру.

Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються “0” балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може заробити за різні види роботи під час одного семінарського заняття становить 10 балів.

№ з/п	Види роботи студента на семінарському занятті	Кількість балів	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань обговорення теми	9-10	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		7-8	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		4-6	Відповідь з порушенням логіки, не аргументована
		2-3	Відповідь з суттєвими помилками
		1	Відповідь що не відповідає змісту питання
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, участь у обговоренні ключових питань теми)	8-9-10	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		5-6-7	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3-4	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		1-2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи

дотримані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	8-9-10 балів
дотримані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Водночас допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність теми, сформульовані висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	6-7 балів
значне недотримання вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	3-4-5 балів
тема позааудиторної самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена не правильно.	1-2 балів
Невиконання здобувачем вищої освіти позааудиторної самостійної роботи	0 балів

Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі здобувачі вищої освіти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають репродуктивному (рівень А), алгоритмічному (рівень В) й творчому (рівень С) рівням складності.

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант № 2

1. Історія краєзнавчих досліджень в Україні (Рівень А).
Максимальна кількість балів – 10.
2. Основи організації туристського маршруту (Рівень В).
Максимальна кількість балів – 15.
3. Проаналізуйте методи краєзнавчих досліджень (Рівень С).
Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Питання репродуктивного рівня (рівень А). Максимальна кількість балів – 10.

9-10 балів – виставляються за бездоганну відповідь.

6-7-8 балів – виставляються за повну відповідь, але в ній допущені деякі неточності, що не мають істотного значення.

4-5 балів – виставляються за неповну відповідь, в якій багато неточностей.

1-2-3 бали – виставляються за схематичну відповідь, в якій багато фактологічних помилок.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання алгоритмічного рівня (рівень В). Максимальна кількість балів – 15.

13-14-15 балів – виставляються за умови досконалого орієнтування у змісті понять, що висвітлюються, безпомилкового знання фактологічного матеріалу.

10-11-12 балів – виставляються за умови в цілому правильного висвітлення питання.

7-8-9 балів – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми.

3-4-5-6 балів – виставляються за умови неповного, поверхового розкриття змісту проблеми.

1-2 бали – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми з суттєвими помилками її розкриття.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання творчого рівня (рівень С). Максимальна кількість балів – 25.

22-23-24-25 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань.

18-19-20-21 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь.

14-15-16-17 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить незначні недоліки у викладі теоретичного підґрунтя.

10-11-12-13 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, але містить незначні недоліки, рівень самостійності в судженнях недостатній.

6-7-8-9 балів – виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична; рівень самостійності в судженнях недостатній.

3-4-5 балів – виставляються за умови, якщо у відповіді є неточності та помилки у розкритті проблеми; рівень самостійності в судженнях недостатній.

1-2 бали – виставляються за умови, відсутності вичерпної відповіді на питання; наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань студента.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдань.

Модульна контрольна робота виконується протягом двох академічних годин (1 година 20 хвилин)). Максимальний рейтинг здобувача вищої освіти за виконання модульної контрольної роботи становить 50 балів.

Підсумковий контроль

Залік

Умови допуску до семестрового заліку. При розв'язанні питання про допуск здобувачів вищої освіти до заліку з дисципліни «Теорія і практика туристично-краєзнавчої роботи» враховується виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Здобувачі вищої освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з дисципліни «Теорія і практика туристично-краєзнавчої роботи». Здобувач вважається **допущеним до семестрового заліку**, якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою

дисципліни.

Оцінка в національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача вищої освіти за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX - не зараховано.	

Здобувачі вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Здобувачі вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка “зараховано” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо здобувач під час заліку отримав оцінку “не зараховано”, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка “не зараховано” в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

9. Навчально-тематичний план дисципліни «Теорія і практика туристично-краєзнавчої роботи»

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Денна форма здобуття освіти			
		Разом	зокрема		
лекції	семінарські / практичні заняття		самостійна робота		
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Туристично-краєзнавча діяльність майбутнього фахівця з туристичного обслуговування. Практичний аспект.					
1.	Тема 1. Загальні поняття та визначення з курсу	12	2	2	8
2.	Тема 2. Орієнтування на туристських маршрутах	12	2	2	8
3.	Тема 3. Основи організації туристського маршруту	12	2	2	8
4.	Тема 4. Загальна та спеціальна фізична підготовка.	12	2	2	8
5.	Тема 5. Забезпечення безпеки під час проведення туристських заходів	12	2	2	8

6.	Тема 6. Ресурсний потенціал України для розвитку різних видів рекреаційного та активного туризму	14	2	2	10
7.	Тема 7. Ресурсний потенціал Києва та Київської області для проведення маршрутів активного туризму	16	2	4	10
	Разом годин за модулем 1	90	14	16	60
	Усього годин	90	14	16	60

10. Рекомендована література

Базова:

1. Бейдик О. Рекреаційні ресурси України: навч. посібник. 3-е вид., перероб. та доп. Київ: Альтерпрес, 2011. 462 с.
2. Верес К. Туристичне краєзнавство: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної форми навчання. Київ: НУХТ, 2015. 114 с.
3. Грановська В.Г., Морозов О.В., Крикунова В.М., Морозова О.С. Туризм і природно-рекреаційний потенціал. Словник-довідник. Херсон : «Олді+», 2020. 236 с.
4. Любчук О. К. Туристичні ресурси України [Електронний ресурс] : конспект лекцій з дисципліни «Туристичні ресурси України» для студентів спеціальності 242 «Туризм» денної форми навчання / О. К. Любчук. – Маріуполь : ПДТУ, 2017. 103 с.
5. Маланюк Т. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Івано-Франківськ: Вища освіта, 2017. 200 с.
6. Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу регіону : монографія / за заг. ред. В. Г. Герасименко. Одеса : ОНЕУ, 2016. 262 с.
7. Панкова Є. Туристичне краєзнавство: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2003. 352 с.

Додаткова:

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування: монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.
2. Буркинський Б.В. та ін. Теоретико-методологічні засади формування менеджменту відносин власності на природні рекреаційні ресурси : монографія. Одеса: ППРЕЕД НАНУ, 2019. 249 с.
3. Голікова О.С. Забезпечення регіональної соціо-еколого-економічної безпеки шляхом диверсифікації рекреаційних ресурсів. Теорія та практика менеджменту безпеки: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (14 травня 2019 р.) / Відп. ред. проф. Л. М. Черчик. Луцьк, 2019. С. 101-102.
4. Захарченко В.І., Осипов В.М., Паларієв О.А. Кластерна форма територіально-виробничої організації: монографія. Рига: Baltija Publishing, 2019. 400 с.

5. Ступень Н.М. Еколого-економічні засади збалансованого розвитку рекреаційних територій: дис. ...док.екон.наук: 08.00.06/ Нац. аграр. унів. Львів, 2018. 447 с.

Інформаційні ресурси:

1. Державна служба України по туризму і курортах. Статистика / Аналітична довідка про роботу туроператорів та турагентів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>.
2. Інформаційно-аналітичний Інтернет-ресурс для фахівців у сфері подорожей та гостинності "TOURBUSINESS" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourbusiness.ua/about/>.
3. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО (англ.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://whc.unesco.org> .
4. Офіційна Інтернет-сторінка Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unwto.org/>.
5. Офіційна Інтернет-сторінка Державного агентства України з туризму і курортів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua/ua/>.
6. Офіційна Інтернет-сторінка Туристичної асоціації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tau.org.ua/>.
7. Туристичний портал України «Стежка.com» [Електронний ресурс]. – Режим до ступу: <http://www.stejka.com/ukr/>.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365.